

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-359/13

B. Martens

versus

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Centrale Raad van Beroep)

Eelotsusetaotlus — Isikute vaba liikumine — ETL artiklid 20 ja 21 — Liikmesriigi kodanik — Elukoht teises liikmesriigis — Õpingud ülemeremaal või -territooriumil — Kõrgkooliõpinguteks antava toetuse säilimine — Elukohanõue „kuuest aastast kolm” — Piirang — Õigustatus

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu otsus (kolmas koda), 26. veebruar 2015

1. *Liidu kodakondsus — Asutamislepingu sätted — Isikuline kohaldamisala — Liikmesriigi kodanik, kelle elukoht enne ülemereterritooriumil õpingute alustamist oli teises liikmesriigis — Hõlmamine — Mõju — Liidu kodaniku staatusega kaasnevate õiguste kasutamine*

(ETL artikli 6 punkt e, ETL artikkel 21 ning ETL artikli 165 lõige 1 ja lõike 2 teine taane)

2. *Liidu kodakondsus — Õigus vabalt liikuda ja elada liikmesriikide territooriumil — Sotsiaalsed soodustused — Liikmesriigi õigusnormid, mis seovad väljaspool seda liikmesriiki toimuvateks kõrgkooliõpinguteks antava õppetoetuse säilimise selles liikmesriigis vähemalt kolmeaastase elamise tingimusega — Lubamatus — Üldisest huvist tulenev õigustus — Puudumine*

(ETL artiklid 20 ja 21)

1. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 22–30)

2. ETL artikleid 20 ja 21 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis seovad väljaspool seda liikmesriiki toimuvateks kõrgkooliõpinguteks antava õppetoetuse säilimine tingimusega, et niisugust toetust taotleval üliõpilasel peab õpingute alustamisele eelnenud kuuest aastast olema vähemalt kolm elanud selles liikmesriigis.

Õigusnormid, mis seovad välismaal õppimiseks antavate toetuste säilimise „kuuest aastast kolm”-tingimusega, võivad karistada taotlejat pelgalt asjaolu tõttu, et ta on kasutanud vabadust vabalt liikuda ja elada teises liikmesriigis, kui võtta arvesse seda, kuidas selle vabaduse kasutamine võib mõjutada võimalust saada õppetoetust kõrghariduse omandamiseks.

Sellega seoses tuleb märkida, et õppijate lõimumine, millest annab tunnistust teatud sideme olemasolu asjaomase liikmesriigi ühiskonna ja kõnealuse toetuse saaja vahel, võib olla selline objektiivne üldisest huvist lähtuv kaalutlus, mis õigustab seda, et niisuguse toetuse andmise tingimused võivad mõjutada liidu kodanike vaba liikumist.

Kõnealused õigusnormid ei võimalda aga osas, milles nendega piiratakse liidu kodaniku liikumis- ja elamisvabadust, võtta arvesse teisi sidemeid, mis niisugusel õppijal võib toetust andva liikmesriigiga olla, nagu tema kodakondsus, haridustase, perekond, töö, keeleoskus ja muud sotsiaalsed või majanduslikud sidemed. Samuti võib üliõpilast ülalpidavate perekonnaliikmete elamine toetust andvas liikmesriigis olla üks asjaoludest, mida tuleks arvesse võtta kõnealuste sidemete olemasolu hindamisel.

Niisiis on „kuuest aastast kolm”-tingimus ühtaegu liiga välistav ja liiga juhuslik, kuna see annab põhjendamatult suure osakaalu asjaolule, mis ei pruugi iseloomustada seda, kui lõimunud on taotleja asjaomase liikmesriigiga toetusetaotluse esitamise ajal. Sellest tulenevalt ei saa niisuguseid liikmesriigi õigusnorme pidada lõimumiseesmärgiga proportsionaalseks.

(vt punktid 31, 36, 41, 43 ja 45 ning resolutsioon)